

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Ing. F. H.**, zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Šimkem, Zahradní 1297, Zlín – Malenovice, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2016, čj. 250/570/16, 896/ENV/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2020, čj. 9 A 125/2017-50,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je podnikající fyzickou osobou; byl mj. provozovatelem kompostárny města Šternberk. Česká inspekce životního prostředí uložila žalobci pokutu ve výši 50 000 Kč za správní delikt podle § 25 odst. 2 písm. a) a § 17 odst. 3 písm. a) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, neboť žalobce provozoval stacionární zdroj znečišťování ovzduší (kompostárnu) bez povolení k provozu. Žalobce spáchal také správní delikt podle § 25 odst. 2 písm. c) a § 17 odst. 3 písm. c) zákona o ochraně ovzduší, neboť nehlásil souhrnné provozní evidence uvedeného zdroje za ohlašovací rok 2013 a 2014 prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností. Žalovaný zamítl žalobcovo odvolání.

[2] Městský soud dospěl k závěru, že kompostárny o projektované kapacitě rovné nebo větší než 10 tun na jednu zakládku nebo větší než 150 tun zpracovaného odpadu ročně

podléhají požadavkům zákona o ochraně ovzduší. Žalobu proto zamítl. Nepřistoupil ani k moderaci uložené pokuty, protože její výši neshledal zjevně nepřiměřenou.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. Napadený rozsudek podle stěžovatele nezohledňuje rozdíl mezi kompostárnou a komunitní kompostárnou, který je pro posouzení věci klíčový. Kompostárna je zařízení k nakládání s odpady podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, účinného do 31. 12. 2020. Komunitní kompostárna není zařízení k nakládání s odpady, ale zařízení pro předcházení vzniku odpadů, což plyne z § 10 a § 10a zákona o odpadech. Stěžovatel odkázal také na metodické materiály žalovaného, podle nichž má komunitní kompostárna předcházet vzniku odpadů, tedy nejde o nakládání s odpady. Jelikož komunitní kompostárna není zařízením, ve kterém se nakládá s odpadem, nemůže být považována za vyjmenovaný stacionární zdroj. Příloha č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší mezi těmito zdroji uvádí pouze kompostárny nakládající s odpady. Proto se na komunitní kompostárnu nevztahují povinnosti spojené s provozem vyjmenovaných stacionárních zdrojů.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ačkoliv se na komunitní kompostárny pohlíží z hlediska zákona o odpadech jako na zařízení pro předcházení odpadu (tj. nedopadají na ně povinnosti vyplývající z § 14 zákona o odpadech jako na běžné kompostárny), jsou zdroji znečišťování ovzduší. Proto musí i komunitní kompostárny plnit povinnosti vyplývající z právní úpravy na úseku ochrany ovzduší. Zákon o ochraně ovzduší nerozlišuje mezi kompostárnami a komunitními kompostárnami, neboť obě kategorie kompostáren fungují na stejném principu. Právě princip jejich činnosti je důvodem, pro který se kompostárny řadí mezi stacionární zdroje. Žalovaný rovněž podpůrně odkázal na stanovisko svého odboru ochrany ovzduší a na § 10a odst. 3 zákona o odpadech, podle něhož *úprava a kompostování zelených zbytků musí být provozovány tak, aby nedošlo k narušení složek životního prostředí nad míru stanovenou zvláštními právními předpisy*.

[5] Na vyjádření žalovaného reagoval stěžovatel replikou, v níž opět zdůraznil rozdíl mezi kompostárnou a komunitní kompostárnou. Podle stěžovatele nemůže žalovaný zaměňovat dva rozdílné pojmy. Zákon o ovzduší se o komunitních kompostárnách nevyjadřuje a nestanoví jim žádné zvláštní povinnosti. Případný pojmový nesoulad mezi zákonem o odpadech a zákonem o ochraně ovzduší nelze řešit zaměňováním zákonných pojmů k tíži stěžovatele.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] V příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší jsou v seznamu vybraných stacionárních zdrojů pod položkou 2.3. uvedeny *kompostárny a zařízení na biologickou úpravu odpadů o projektované kapacitě rovné nebo větší než 10 tun na jednu zakládku nebo větší než 150 tun zpracovaného odpadu ročně*.

[8] Podle § 41 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší *provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, který byl uveden do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona a který nemá vydané povolení podle § 17 odst. 1 písm. d) zákona č. 86/2002 Sb.,*

pokračování

ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, musí požádat o povolení provozu podle tohoto zákona do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

[9] Podle § 10a odst. 1 písm. a) zákona o odpadech účinného do 31. 12. 2020 se komunitním kompostováním rozumí *systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost*. Podle odst. 3 věty první téhož ustanovení *úprava a kompostování zelených zbytků musí být provozovány tak, aby nedošlo k narušení složek životního prostředí nad míru stanovenou zvláštními právními předpisy*.

[10] Městský soud založil napadený rozsudek na posouzení otázky, zda je kompostárna zařízením, v němž se zpracovává odpad, nebo zda se o odpad nejedná. V posuzované věci není sporu o tom, že stěžovatel provozoval komunitní kompostárnu, která zpracovávala mj. zbytky z údržby zeleně a zahrad na území obce v množství 800 tun za rok. Zodpovězení otázky, zda jsou rostlinné zbytky odpadem ve smyslu zákona o odpadech a kdy jím případně přestávají být, není v tomto případě pro posouzení z hlediska zákona o ochraně ovzduší podstatné.

[11] Z pohledu zákona o odpadech jsou komunitní kompostárny chápány jako zařízení pro předcházení odpadu, a proto na ně nedopadají tytéž povinnosti jako na běžné kompostárny. Podle metodického návodu žalovaného není tento způsob kompostování nakládáním s odpady, což jej sice zbavuje řady legislativních povinností, nikoliv však povinností všech. Odlišný, zvýhodněný režim se uplatňuje jen v mezích zákona o odpadech. Zákon o ochraně ovzduší nerozlišuje mezi kompostárnami a komunitními kompostárnami; příloha č. 2 k zákonu zmiňuje pouze *kompostárny*. Přestože komunitní kompostárny přísluší zvláštní postavení ve smyslu zákona o odpadech, je stále poddruhem kompostárny jako stacionárního zdroje znečišťování.

[12] Z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně ovzduší je bez významu, zda se v kompostárně zpracovávají zbytky z údržby obecní zeleně, nebo zda je kompost určený k dalšímu využití odpadem. Kompostovací proces probíhá v případě kompostárny i komunitní kompostárny naprosto stejně – v obou případech se jedná o rozklad organických látek a jejich přeměnu. Při kompostování se uvolňují zápašné emise (pachová zátěž) a případně také další látky znečišťující ovzduší. Právní režim kompostárny přirozeně nic nemění na podstatě kompostování jako biologického procesu, který má určité dopady na ovzduší v podobě vzniku znečišťujících látek. Při překročení limitů uvedených v příloze k zákonu o ochraně ovzduší se proto kompostárna stává stacionárním zdrojem, na který dopadají povinnosti stanovené zákonem o ochraně ovzduší.

[13] NSS nepřisvědčil ani kasační námitce, podle níž právní řád užívá pojmy nejednotně. Zákonodárce se rozhodl komunitní kompostárny zvýhodnit z hlediska povinností upravených zákonem o odpadech. V případě právní úpravy ochrany ovzduší však příznivější podmínky pro komunitní kompostárny nezavedl. Skutečnost, že zákon o ochraně ovzduší nestanoví zvláštní povinnosti pro komunitní kompostárny, neznamená, že jsou vyňaty z jeho režimu, resp. že se neřadí do obecně pojaté kategorie kompostáren a zařízení na biologickou úpravu odpadů o blíže stanovené kapacitě.

[14] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu